

Slovo k povzbuzení na neděli 17. prosince 2023, na 3. neděli adventní – A
Biblická čtení: Iz 61,1-2a.10-11; Lk 1; 1Sol 5,16-24; Jan 1,6-8.19-28

Milé sestry, milí bratři,

třetí neděle adventní – nazvaná podle vstupní antifony mše svaté *Gaudete*, „Radujte se“, parafrázující slova svatého Pavla – má mezi čtyřmi adventními nedělemi zvláštní postavení. Je, má být především **o radosti**. Nejen **z blížících se svátků**, letos – vzhledem k nejkratšímu možnému adventu – více než kdy jindy. Ale ještě více z toho, že **Bůh je nám blízko**, že jsme směli poznat Pána Ježíše, jeho Syna, z přátelství s ním. Slovy Písma, že spása je již blízko.

Už samotný charakter dnešní neděle tak můžeme vnímat jako **impuls** ke snaze **otevřít** se Bohu jakožto **Radosti** a zároveň ke **zpytování** svědomí, nakolik se o to snažíme a nakolik tak ze vztahu s ním ještě máme radost. Anebo, můžeme své zpytování zobecnit, nakolik ještě umíme **jakoukoli radost** prožívat, a to i z obyčejných dobrých věcí, nakolik chceme radost druhým lidem **dávat, sdílet**, anebo lidem radost ze života a vztahů aspoň **nebrat**.

I tak snad můžeme s užitkem **slyšet** vstupní antifonu jakož i výzvu dnešního **druhého čtení** «stále se radujte». S vědomím, že **podmínkou** k trvalé Boží radosti je souběžná snaha «varovat se zla, ať se objevuje pod jakoukoli tvářností», jak připomíná svatý Pavel.

V evangeliu, dnes podle Jana, máme před sebou – podobně jako minulou neděli – opět postavu **Jana Křtitele**. V jeho roli **Předchůdce**. Vyznává, že není ani Mesiášem, ani Eliášem, o němž se čekalo, že jeho návrat z nebe příchod Mesiáše předznamená, ale jen «hlasem volajícím na poušti: Vyrovnejte cestu Páně, jak řekl prorok Izaiáš».

Co to má být, jsme slyšeli minulou neděli: Stezky mají být narovnané, údolí vyvýšena, hory a pahorky sníženy, drsné uhlazeno. A to – z naší strany – jak **ve vztahu k Bohu**, tak i **k druhým lidem** a možná i celému světu. **Aby Mesiáš mohl přijít**.

Je jasné, že **Kristovo** kýžené a radost přinášející **přícházení k nám** je jiné než jeho jedinečný příchod v těle před více než dvěma tisíci lety. Ale jelikož **Kristus** je stále týž, **nemůže** mu být na druhou stranu zcela **nepodobné**. Proto také stále čteme Písmo, svědectví o jeho příchodu, a ptáme se, jak se asi chce uskutečňovat v našem životě. A jestliže tenkrát chtěl Kristus pro svůj příchod potřebovat **Předchůdce Jana**, aby připravil jeho současníky na jeho přijetí, **ne nepodobně dnes**, u nás.

Proto je **Jan Křtitel** v evangeliu před námi a volá po narovnání křivých cest života, zasypaní propastí, snížení valů mezi Bohem i námi navzájem, zjemnění drsného v našich jednáních a vztazích. **Aby Kristus** mohl stále nově **přicházet** i do našeho života a světa.

Předchůdce ovšem také volá «mezi vámi (již) stojí ten, koho vy neznáte». **Abychom** opravdu a aktivně **hledali Kristovy Boží přítomnosti**, které již jsou mezi námi. V podstatných prvcích křesťanství, zvláště ve svátostech, v eucharistii, v lidech, zvláště v trpících, v celém světě a událostech v něm. A také v periferiích svého života i společnosti, kde Pán Ježíš, v Galilei, začal své působení. V potřebách lidí a světa. **Všude** tam, za vším a ve všem – více nebo méně – je totiž **přítomen Bůh**, a to jako **Kristus**. Stojí a čeká, jak zareagujeme, zda ho **poznáme**.

Jedinečným způsobem slova «mezi vámi stojí ten, koho vy neznáte» zarezonovala v našich moderních dějinách v souvislosti s **Číhošťským zázrakem**. Byla to právě ona, která během kázání pátera Josefa Toufara na třetí neděli adventní roku 1949 pohnula křížkem na oltáři, způsobila zázrak. A také velké utrpení, mučednictví onoho kněze, jak víme. Vzetí Janových novozákonních slov vážně, skutečné **najítí Krista** v jeho tajemných přítomnostech může opravdu **otevřít** naše nitro, náš život a naše vztahy Božím **zázrakům**, může námi a naším životem **pohnout** jako dřevem, dobrým Božím směrem, ale také přinést opravdový **kříž**, třeba trýzeň lásky a oběti.

«Duch Páně, duch Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu chudým, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto». To jsou Izaiášova slova dnešního **čtení prvního** z jeho Knihy útěchy, slova znějící nejprve do babylónského vyhnanství, slova která pak sám **Pán Ježíš** na sebe **vztáhl** na začátku svého pozemského působení, když kázal v synagoze v Nazaretě. A v následných dvou, třech letech Božsky **naplnil**. Ti, ke kterým mluvil, kterých se dotkl, které uzdravil, kterým odpustil, mohli něco takového **zakusit**. A také **zakusili a zaradovali se** velkou radostí.

Protože **Kristus** je opravdu stále **týž**, chce stále činit něco **podobného**, věříme: Dávat **radost** chudým, **obvázat** naše vnitřní zranění, **zachránit** pukající srdce, dát **vnitřní svobodu a vysvobození** z našich spoutaností. A naučit nás **spravedlnosti a milosrdenství**. Ve vzájemném odpuštění totiž spočívalo **Milostivé léto**, které mělo být ve starozákonním Izraeli vyhlášováno jednou za sedmkrát sedm let, ale nikdy asi v praxi nebylo, jak tuší biblisté.

Jan je Předchůdcem, Kristus je nám Spasitelem i Vzorem k následování. Není jen Božím Synem, ale i člověkem narozeným z ženy, Panny, Synem člověka, Druhým Adamem. Proto bychom se měli snažit aspoň nepatrně o to, co činil on, co na sebe **vztáhl a uskutečnil**, chceme-li být vskutku **lidmi**: Měli bychom proto aspoň nějak zvěstovat radostnou zprávu chudým, obvázat ty, jimž puká srdce, oznamovat zajatým propuštění a svobodu uvězněným, propouštět a dávat jim svobodu, hlásat Hospodinovo milostivé léto. Nejenom hlásat, ale i **uskutečňovat**, milosrdenstvím.

Nelze totiž chtít jen útěchu přijímat, ale je třeba ji **dávat dál**. Nelze Boha jen chtít mít, ale musíme ho chtít i dávat, aby nám zůstal. Nyní i navěky. **Člověk** je nejvíce člověkem tím, co od Boha **přijme** a co je ochoten **dávat** i dál. Bůh je **Dobro**, které se samo od sebe **přelévá** ze sebe dál. Křesťanství nesmí být sobeckým a sebestředným uzavřením se do sebe, to by pak nebylo křesťanstvím žádným, Boha nelze chtít mít jen pro sebe, to bychom ho ztratili. Radost se musí chtít dávat, jinak zmizí.

Snaha o naplnění Izaiášova proctví, o vztáhnutí je na sebe je proto jedním ze znamení **autenticity** (anebo také falše) našeho **křesťanství**.

Otevření se radosti s touhou varovat se zla, **slyšení volání Jana Křtitele k vyrovnání cest** Pánu a k **hledání** toho, který stojí mezi námi a my ho často neznáme, a touha chtít být nejen adresátem ale i **zprostředkovatelem** aspoň špetky nebe na zemi, **milostivého léta Hospodinova**, to jsou věci, které dávají **radost**. Tu vnitřní, trvalou, Boží. O kterou se zase můžeme a vlastně musíme dělit dál, a tak z ní žít. S Boží pomocí, ve vztahu s ním, v komunikaci s ním. «Bez přestání se modlete» nás po výzvě k radosti vyzval apoštol Pavel.

I pro to všechno možná dnes jako mezizpěv místo žalmu zazněl **Mariin chvalozpěv**: «Velebí má duše Hospodina». Neboť «hladové nasýtil dobrými věcmi», zatímco «bohaté propustil s prázdnou». Zkusme být **hladovými Boha a hladovým Boha dávat**. Lásku.

Milé sestry, milí bratři, odnesme si tedy něco **z dnešního Božího slova**, nenechme se propustit s prázdnou, mějme trochu hladu. Když už nic jiného, tak aspoň **povzbuzení** ve víře, že nejsme na světě zbytečně, máme-li – i navzdory svým jiným slabostem a pádům – od Boha tak hezké poslání: Vyrovnávat cestu Pánu, k sobě i druhým, znát aspoň nějak Krista, být milosrdnými a velebit Boha. Nežít jen pro sebe, ale **pro Boha, lidi kolem sebe a svět**. Dobro-Boha dávat dál.

Ano, je to stále stejné poselství. Ale jako **Kristus** je stále týž, i my **lidé** jsme stále stejní.